

הערות למאמרים בגיליון 487

המערכה הימית מול המורדים החיזיתים בתימן (עמ' 10)

- 1 <https://www.theguardian.com/global-development/2019/jun/20/human-cost-of-yemen-war-laid-bare-as-civilian-death-toll-put-at-100000>
- 2 Denis Simon, Proof of Iranian Missiles Launched by Houthis in Yemen, 14 December 2017. retrieved from: <https://founderscode.com/proof-iranian-missiles-launched-houthis-yemen/>
- 3 Jeremy Binnie, New unmanned bomb boat found off Yemen (14 September 2018). retrieved from: <https://www.janes.com/article/82987/new-unmanned-bomb-boat-found-off-yemen>
- 4 Reuters, Yemen Houthi Rebels Attacked Saudi Warship, 30 January 2017. retrieved from: <https://www.tesfanews.net/yemen-houthi-rebels-saudi-warship-attack/>
- 5 <https://www.janes.com/article/82987/new-unmanned-bomb-boat-found-off-yemen>
- 6 <https://defence-blog.com/news/uae-media-releases-photo-of-hsv-2-swift-it-was-attacked-by-a-c-802-missile.html>
- 7 Tesfanews, Houthi rebels fire missiles at US warship in Red-sea: navy (10 August 2016), retrieved from: <https://www.tesfanews.net/houthi-rebels-fire-missiles-us-warship-red-sea/>
- 8 BIMCO, Intelligence Report: Update on Houthi missile attacks off Yemen, and US strikes against Houthi radar sites (13 October 2016), retrieved from: http://www.mast-security.com/i/Downloads/MAST_Intrep_attack_on_USSMASON_Update1.pdf
- 9 Tesfanews, A New Danger Rises in the Red Sea (8 October 2016), retrieved from: <https://www.tesfanews.net/houthi-new-red-sea-danger/>
- 10 <https://twitter.com/WithinSyriaBlog/status/927549276049330176>
- 11 <https://www.thebaghdadpost.com/en/Story/17086/Underwater-mines-planted-by-Houthis-off-Yemeni-coast-dismantled>
- 12 מערכת המופעלת באופן אוטומטי, ומאפשרת זיהוי כלי שיט בים באמצעות מספר זיהוי ייחודי לכל כלי שיט ופרטים נוספים על אודותיו. המערכת מופעלת על הנחיות וסטנדרטים עולמיים. ניתן לצפות בכל רגע נתון בכל כלי שיט המפליג בים ובכל נתוניו (לאום, מיקום בים וכדומה) באמצעות אתרים באינטרנט ובאפליקציה בטלפון הנייד.
- 13 BIMCO, Intelligence Report: Update on Houthi missile attacks off Yemen, and US strikes against Houthi radar sites. <https://www.tesfanews.net/houthi-new-red-sea-danger/>

מלחמות לוקחות זמן של ישראל אין (עמ' 14)

- 1 Cathal J. Nolan, "Wars are not won by military genius or decisive battles", Aeon, 5 May 2017.
- 2 Ibid.
- 3 Ibid.
- 4 רופרט סמית, **התועלת שבכוח**, מערכות, תל-אביב, 2013, עמ' 19.
- 5 גבי סיבוני, "המערכה הצבאית בלבנון", בתוך מאיר אלון ושלמה ברום (עורכים), **מלחמת לבנון השנייה**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2007, עמ' 70-73.
- 6 רופרט סמית, **התועלת שבכוח**, מערכות, תל-אביב, 2013, עמ' 266.
- 7 עפר שלח, **האומץ לנצח**, (תל-אביב: ידיעות ספרים), 2015, עמ' 91.
- 8 יפתח שפיר וגל פרל פינקל, "לוחמה תת-קרקעית: אתגר חדש-ישן", בתוך ענת קורץ ושלמה ברום (עורכים), **צוק איתן - השלכות ולקחים**, המכון למחקרי ביטחון לאומי, תל-אביב, 2014, עמ' 50-51.
- 9 גיורא איילנד, "עופרת יצוקה": יחסי הדרגים ותוצאות המבצע, **עדן אסטרטגי**, כרך 11, גיליון 4, פברואר 2009, עמ' 7.
- 10 גבי אשכנזי, הרצאה בכנס "מבצע עופרת יצוקה" – תהליכי קבלת החלטות

- אסטרטגיות", **מכון פישר למחקר אסטרטגי, אוויר וחלל**, 7 בספטמבר 2012. גדי איזנקוט, "השתנות האיום? המענה בזירה הצפונית", **צבא ואסטרטגיה**, כרך 2, גיליון 1, יוני 2010, עמ' 31.
- 11 מקס בוט, חדשות במלחמה, **מערכות ומודן**, בן שמן, 2015, עמ' 475-470.
- 12 בריאן פ'י מק'קוי, להט הפיקוד, **צה"ל**, 2009, עמ' 17-37.
- 13 Reflections with General James Mattis – Conversations with "History", University of California Television (UCTV), 5 June HOC38ZwEO8s-2014 - <https://www.youtube.com/watch?v=504-502>
- 14 בוט, 2015, עמ' 502-504.
- 15 Stanley McChrystal, My Share of the Task, Portfolio/Penguin, New York, 2013, p. 19.
- 16 Stanley McChrystal, My Share of the Task, Portfolio/Penguin, New York, 2013, p. 148.
- 17 Fred Kaplan, The Insurgents, Simon & Schuster, New York, 2013, pp. 14-16.
- 18 ג'ון נאגל, "איך לסיים מלחמה בלתי נגמרת", **תכלת**, אביב 2009, עמ' 144-138.
- 19 עפר שלח, **האומץ לנצח**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2015, עמ' 79.
- 20 אביב כוכבי, הרצאה בנושא "אתגרים אסטרטגיים, אופרטיביים ומודיעיניים", הכנס השנתי ה-7 של **המכון למחקרי ביטחון לאומי**, 28 בינואר 2014.
- 21 אלונה בר-און ובוטז ארד, "אנחנו למודים אירועים קשים", **במחנה**, 5 בספטמבר 1997.
- 22 עמוס הראל, "מפקד חיל האוויר הפורש, אמיר אשל, מסכם תקופה", **הארץ**, 24 באוגוסט 2017.
- 23 עמוס הראל ואבי יששכרוף, **קורי עכביש**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2008, עמ' 457.
- 24 גל פרל פינקל, "לחשוב כמו רמטכ"ל", **מקור ראשון**, 25 במאי 2018.
- 25 גבי סיבוני, "מהלומה לא פרופרציונאלית – תפיסת המענה לאור מלחמת לבנון השנייה", **מבט על**, גיליון 74, 1 באוקטובר 2008.
- 26 עפר שלח, **האומץ לנצח**, (תל-אביב: ידיעות ספרים, 2015), עמ' 138.
- 27 גל פרל פינקל, "כשזה נוגע להפעלת כוח ברצועה, אין חלופות טובות", **דבר ראשון**, 6 באוקטובר 2018.
- 28 עמוס הראל ואבי יששכרוף, **קורי עכביש**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2008, עמוד 499.
- 29 אסטרטגיות **צה"ל**, לשכת הרמטכ"ל, אפריל 2018.
- 30 באזיל לידל הארט, **אסטרטגיה של גישה עקיפה**, משרד הביטחון, תל-אביב, 1956, עמוד 338.
- 31 גל הירש, **סיפור מלחמה, סיפור אהבה**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2009, עמוד 286.
- 32 יאיר גולן, הרצאה בכנס "האם צה"ל ערוך למלחמה הבאה?", **מכון ירושלים למחקרים אסטרטגיים**, 27 במאי 2017.
- 33 אביב כוכבי, הרצאה בכנס "בצה"ל והחברה הישראלית - לזכר רב-אלון אמנון ליפקין שחק", **המרכז הבינתחומי הרצליה**, 25 בדצמבר 2019.
- 34 עמוס הראל ואבי יששכרוף, **המלחמה השביעית**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2004, עמ' 235-269.
- 35 גיורא איילנד, **לא נרדם בלילות**, ידיעות ספרים, תל-אביב, 2018, עמ' 279-277.
- 36 עפר שלח ורביב דרוקר, **בומרנג**, כתר, ירושלים, 2005, עמ' 348.
- 37 אפרת וייס, "מפקד איז"ש היוצא: חמאס לא ישלט בגזרה", **Ynet**, 5 ביולי 2007.
- 38 גבי סיבוני, "מלחמה וניצחון", **צבא ואסטרטגיה**, כרך 1, גיליון 3, דצמבר 2009, עמוד 35.
- 39 עמוס הראל ואבי יששכרוף, "בצה"ל מזהירים מהחרפת העימותים: האינתיפאדה השלישית בדרך?", **הארץ**, 30 במרס 2012.

לוחמה מבוזרת של חי"ר קל נגד גרילה (22)

- 1 H.R. McMaster, On War: Lessons to be Learned, Survival, 50:1, 25 Mar 2008, pp. 19-30, <https://doi.org/10.1080/00396330801899439>
- 2 .FM 90-8/ MCRP 3-33A, Countergerilla Operations, 1986, p. iv. מנאום של נשיא ארה"ב ג'ון קנדי לבורגי וסט פוינט.
- 3 Professor Friedrich August Frhr. Von der Heydte, Modern Irregular Warfare, 1972, p. 86.
- 4 סא"ל צבי, "לוחמה נגד גרילה", **מערכות** 238-239 (ספטמבר 1974).

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, 15 בנובמבר 2014.
7 "אפקט הלהב", מוסף החג של ישראל היום, 13.10.19, עמ' 17.
8 ש.ס.

ניוט במרחבי זרות - מנהיגות רשתית בעידן רבי-ממדי (עמ' 34)

- 1 אבי אלטמן, "המנהיג כיוצר משמעות", מנהיגים ברשת, 8 בדצמבר 2009.
- 2 אורי ברזיר וגתית אחינעם, "הרשתיות היא הכל חוץ מרומנטית - שיחה אישית עם מפקד 8200", 2012, בתוך אורי ברזיר וגתית אחינעם (עורכים), רשתיות בארגונים, תחום פא"ר 8200, עמ' 9-6.
- 3 אלכס מלייב וטל ענף-קרול, "לעבור דרך קירות שקופים", מערכות 482 (ינואר 2019), עמ' 42-49.
- 4 כרמית פדן ותאיר קרוזיפלסר, "למנהיגות צבאית בעידן הרשתות החברתיות", מערכות 459 (פברואר 2015), עמ' 28-34.
- 5 הדס מינקה ותמר אוברסקי, "פיקוד בעידן הרשתית", 2012, בתוך אורי ברזיר וגתית אחינעם (עורכים), רשתיות בארגונים, תחום פא"ר 8200, עמ' 69-77.
- 6 ברזיר ואחינעם, 2012, עמ' 6-9.
- 7 הדס מינקה-ברנד ותמר אוברסקי, "על רשתות, מפקדים ומה שביניהם", בתוך ישראל כ"ץ, 2013, עמיר סנדר ואמיר קופרשמידט (עורכים), אדם, טכנולוגיה וארגון - מבט אל חדשנות טכנולוגית בצה"ל, משרד הביטחון, תל-אביב, עמ' 169-191.
- 8 ענבר שיפט ואלונה אייזנברג, "מנהיגות בעידן הפוסט-מודרני", מערכות 462 (אוגוסט 2015), עמ' 48-55.
- 9 קרול דווק, כוחה של נחישות, כתר, מושב בן שמן, 2008.
- 10 איילה ראובן ללונג, לחתור במים לבנים - הצלחה במאה ה-21, EQ-EL, חיפה, 2013.
- 11 הארי מק'קראקן, "ביל גייטס, המנכ"ל שהקפיץ את השווי של מיקרוסופט ב-250 מיליארד דולר", גלובס, 4 בנובמבר 2017.
- 12 Daniel Goleman, Focus: The Hidden Driver of Excellence, HarperCollins Publishers, 2013.
- 13 יוגין ט' גינדלין, התמקדות, מרקס, 2001.
- 14 לורה וויתרת, הנרי קמיסיהאוס ופיל סנדאהל, אימון קר אקטיבי, דניאלה דינור מוציאם לאור בע"מ, ישראל, 2018.
- 15 אבי כצמן ומורטון לי מנדל, הסוד טמון באנשים: על ניהול ומנהיגות, דריעות ספרים, 2014.
- 16 צ'רלס דארווין, מוצא המינים, מוסד ביאליק, ירושלים, 2019.

הבטיחות במבצעים (עמ' 40)

- 1 בועז עמידרור, חדל אש, צה"ל, צה"ל, מערכות ומודן, בן-שמן, 2017, עמ' 80-82, 230.
- 2 "אירועי דגל בבטיחות": חובת לימוד והטמעה של אירועי בטיחות, מבק"א יבשה, 2015. <https://www.il.idf.gov/media/57859>
- 3 <https://www.il.idf.gov/media/57859> -D7% A1%D7% A8%D7% 95%D7% 9F%D7% A7%D7% 9C%D7% 90%D7% 99%D7% A8%D7% 95%D7% A2%D7% 99%D7% 91%D7% 91%D7% -D7% 94%D7% 93%D7% 92%D7% 9C%D7% 94%D7% 9C%-98%D7% 99%D7% 97%D7% 95%D7% AA.pdf.%D7% 93%D7% A4%D7% A1%D7% 94-4122016
- 4 ראשיתו של מאמר זה בכתיבתו של פרק "הבטיחות במבצעים" בעקד, תורה בסיסית-תחומית, "הבטיחות הצבאית", שפורסם כטייטה החסרה בפרק זה בקיץ 2018.
- 5 במאמר זה ייכתב "בטיחות" לשם הקלת הקריאה אך נכון יותר להתייחס למונח זה כ"בטיחות כוחותינו".
- 6 במאמר זה המיקוד ייעשה במבצעים במובנם הצר, כלומר, הפעולות הקרובות שנעשות כדי לפגוע באויב (כוחות ואמצעים).
- 7 פירוט על העוצמה הצבאית ניתן למצוא בעקד, מבצעים, עמ' 56-59, אמ"ץ-תוה"ד, 2007.
- 8 לעיון באופן יסוד שדה הקרב, אבני היסוד של העשייה הצבאית, עמ' 89-109, אמ"ץ-תוה"ד, 2006.

- 1 Ernst von Dohnanyi, Combating Soviet Guerrillas. FMFRP 12-25, The Guerrilla and How to Fight Him, 1990, p. 204.
- 2 Robert M. Cassidy, "Back to the Street without Joy: Counterinsurgency Lessons from Vietnam And Other Small Wars", Parameters, 2004, p. 74.
- 3 Dr. Donald P. Wright, Colonel Timothy R. Reese, ON POINT II: Transition to the New Campaign, Combat Studies Institute Press, US Army Combined Arms Center Fort Leavenworth, Kansas 2008, p. 568.
- 4 Professor Friedrich August, Frhr. Von der Heydte, Modern Irregular Warfare, 1972, p. 97.
- 5 FM 90-8/ MCRP 3-33A, Counterguerrilla Operations, 1986, מודריך משותף של הנחתיים והצבא בארה"ב. pp. 1-9.
- 6 Gen Martin E Dempsey, Win, Learn, Focus, Adapt, Win Again, Commanding General, U.S. Army Training and Doctrine Command, 2011, p. 10.
- 7 Peter Baxter, Selous Scouts, Rhodesian Counter-Insurgency Specialist, 2012, p. 31.
- 8 British Army Field Manual Volume 1 Part 10, Countering Insurgency, 2009, pp. CS 1-4.
- 9 Donald P. Wright, Ph. D. Vanguard of Valor, Small Unit Actions in Afghanistan, 2013, p. iii.
- 10 David Ucko, Countering Insurgents through Distributed Operations: Insights from Malaya 1948-1960, p. 54. https://en.wikipedia.org/wiki/Air_assault#Vietnam_War
- 11 James T Conway, "A Concept for Enhanced Company Operations", U.S. Marine Corps, 28 august 2008.
- 12 Army's future land operating concept, head modernisation and strategic planning - army australian army headquarters, Canberra, September 2009.
- 13 http://www.202.org.il/Pages/chativa_202/school/komando.php
- 14 רס"ן אורן לינצ'בסקי, "ללמוד מהרינגירים", מערכות 457, אוקטובר 2014.
- 15 Ranger Handbook, SH 21-76, United State Army, 2011.
- 16 יצחק שדה, מלחמה בלתי שגרתית, כתבי יצחק שדה, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1990, עמ' 53 (אפרדים): שבת הרדי בגבול הודו ואפגניסטן, המצטיין בתכסיסי הטרדה והציק במלחמות ההרים לצבא הבריטי).
- 17 תורת הקרב, כך ב', עמ' 142, לחימה באורח בלתי סדור, נובמבר 1964. העקד הוחלף על-ידי עקד מבצעי כוחות יבשה.
- 18 אל"ם רומן גוממן, "לקראת מלחמת לבנון השלישית", מערכות 463 (אוקטובר 2015), עמ' 13-17; רס"ן (מיל) אנשיל פפר, "מצוק איתן" למתאר הצפוני", מערכות 464 (דצמבר 2015), עמ' 33-37.
- 19 חן קוטס בר, "ציידי הרקטות", מעריב, 12 בספטמבר 2007.
- 20 עקד 1-3, תורת הקרב, כך ב', נובמבר 1964, עמ' 170.

רחפנים - עידן חדש של לוחמה נגד אוויר (עמ' 28)

- 1 אבי בליזובסקי, "המחשב שאיפשר את השיגור לירח", הידען, 15 ביולי 2004.
- 2 אבי אשכנזי, "רחפן חלף על-פני מטוס שהתכונן לנחיתה בנתב"ג וכמעט גרם לאסון", וואלה, 12 באוגוסט 2015; "סכנה באוויר: 11 אירועים שכמעט הסתיימו באסון עקב רחפנים", גיקטיים, 17 במאי 2016; איתי בלומנטל, "רחפן גרם להפסקת הנחיתות בנתב"ג", Ynet, 13 בנובמבר 2016, מיכל רז-חיימוביץ', "הלילה: רחפן בנתב"ג גרם לסגירת השדה לנחיתות והמראות", גלובס, 13 בדצמבר 2017, איתן לשם, "בין גטויק לנתב"ג עובר רחפן אחד; וזה עלול להיגמר באסון", הארץ, 2 בינואר 2019.
- 3 שירי הדר, "ההשפעה של רחפן גדולה משל כל מטען נפץ", Ynet, 13 בדצמבר 2018.
- 4 טל שלו, "נוק הולך וגדל": הקבינט החליט על שורת צעדים נגד איום הרחפנים", וואלה, 24 בדצמבר 2017.
- 5 "What Happens When a Drone Hits an Airplane Wing?", AINtv, 3 October 2018 - <https://www.youtube.com/watch?v=QHoV7kp-xgo>
- 6 פרסום דוח מיוחד, "ההיערכות הלאומית להגנות מפני איום הרחפנים",

Paul G. Schoemaker and Philip E. Tetlock, "Supercasting: How to Upgrade Your Company's Judgment", Harvard Business Review, March 2016.

The Institute of World Politics defines strategic surprise as "an unpredicted development that had a decisive and fundamental, transformative, sometimes revolutionary, effect". "Strategic Surprise", The Institute of World Politics, http://www.iwp.edu/news_publications/detail/strategic-surprise

אפרים קם, מתקפת פתע, משרד הביטחון, תל-אביב, 1990, עמ' 47.

Philip Silberzahn and Milo Jones, Constructing Cassandra: Reframing Intelligence Failure at the CIA, 1947-2001, Stanford University Press, Stanford California, 2014, pp. 3-6.

Roberta Wohlstetter, Pearl Harbor: Warning and Decision, Stanford University Press, Stanford, 1962.

Barton Whaley, Codeword Barbarossa , Cambridge, MA: MIT Press, 1973.

אורי ברייסיף, הצופה שנרדם: הפתעת יום הכיפורים ומקורותיה, תל-אביב, הוצאת זמורה ביתן, 2001.

ד"ר ארגנט: ועדת החקירה, מלחמת יום הכיפורים, עם עובד, תל-אביב, 1975.

Erik J. Dahl, Intelligence and Surprise Attack: Failure and Success from Pearl Harbor to 9/11 and Beyond, Georgetown University press, Washington DC, 2013.

נחמן טל, "עשור לאנתיפאדה", ידיעות המל"מ, המרכז למורשת המודיעין מס' 17, ינואר, 1998; אבנר ברנע, ניתוח השוואתי של כישלונות מודיעיניים בתחום הלאומי ובתחום העסקי, חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, בית הספר למדעי המדינה, חיפה, 2015.

Alan Warren, Britain's Greatest Defeat: Singapore 1942, Continuum International Publishing Group, London, 2007.

David Ignatius, "Obama on Faulty Intelligence", Wall Street Journal, 30 September 2014 <http://www.wsj.com/articles/obama-on-faulty-intelligence-1412033252>

רביב דרוקר, "מה נתניהו ישיב לוועדת החקירה?" הארץ, 7 בדצמבר 2015.

אריה ברבינג ואור גליק, "טרור הבודדים: השבב במערכת גודל השעה", בין הקטבים, 22, 23, 2019.

ברנע, ניתוח השוואתי של כישלונות מודיעיניים בתחום הלאומי ובתחום העסקי, עמ' 10-48.

Clayton M. Christensen, Erik A. Roth & Scott D. 27, Seeing What's Next: Using the Theories of Innovation to Predict Industry Change, 2004

ברייסיף, הצופה שנרדם, עמ' 28-29, 30-32.

Philip SilberZahn and Milo Jones, Constructing Cassandra: Reframing Intelligence Failure at the CIA, 1947-2001, Stanford University Press, Stanford California, 2014, pp. 3-6.

Bruce Riedel, "Enigma: The anatomy of Israel's intelligence failure almost 45 years ago", Brookings, 25 September, 2017.

נסים טאלב, הברבור השחור, השפעתו המטלטלת של הבלתי צפוי על הכלכלה והחיים, דביר, תל-אביב, 2009.

The National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States. 2004. (known as "the 9-11 Commission Report"), Government Printing Office, p. 328, Retrieved from <http://govinfo.library.unt.edu/911/report/index.htm>

Gary L. Nielsen, Katla L. Martin and Elizabeth Powers, "The Secrets of Successful Strategy Execution", Harvard Business Review, June, 2008 <https://hbr.org/2008/06/the-secrets-of-successful-strategy-execution>, ראה גם דיון בנושא מידור ושיתוף במידע בתחום העסקי אצל ברנע, "ניתוח השוואתי של כישלונות מודיעיניים בתחום הלאומי ובתחום העסקי".

יחזקאל דרוו, מבט יהודי-ישראלי על בטחון ומדיניות ההרורים בעקבות

8 **אבני היסוד של העשייה הצבאית**, אמ"ץ-תוה"ד, 2006.

9 לאויב אין משמעות במאמר זה, אך חשוב לזכור כי הוא מהווה "זרז" בכל הקשור למצב הכאוטי שבו מצויים הכוחות ומגביר את הצורך שלהם "לקצר תהליכים וטווחים" ומכאן, במקרים רבים, לפגיעה בכוחותינו שלא כתוצאה מפעילות האויב.

10 הכוונה היא לקיומם של נתונים רבים המועברים לגורם כלשהו בזמן מסוים, ולו יש קושי לעבדם ולהפיק מהם משמעויות.

11 פירוט התופעות העיקריות, **אבני היסוד של העשייה הצבאית**, עמ' 96-98, אמ"ץ-תוה"ד, 2006.

12 **מבצע צוק איתן, יולי-אוגוסט 2014 – דוח תחקיר מבניין הכוח להפעלתו**, עמ' 57-58, זרוע היבשה, 2014.

13 אמיר בוחבוט ואלי לוי, "שבת שקובה מדם בלבנון: 24 חיילים נהרגו", NRG מעריב, 12 באוגוסט 2006.

14 בועז עמידרור, **חדל אש, צה"ל, צה"ל**, מערכות ומודון, בן-שמן, 2017, עמ' 119.

15 **הפיקוד והשליטה במבצעי כוחות היבשה**, עמ' 71-158, זרוע היבשה, 2016; **מידע ומבצעי מידע**, עמ' 21-26, אמ"ץ-תוה"ד, 2012.

16 **הפיקוד והשליטה במבצעי כוחות היבשה**, עמ' 103-106, זרוע היבשה, 2016.

17 יהונתן כהן, **לא הגעתי לליטאני**, מעריב, תל-אביב, 2007, עמ' 17.

18 עמידרור, 2017, עמ' 119; **תחקיר המלחמה – המקצועיות והבטיחות במלחמה בחזבאללה – קיץ 2006**.

19 **הפיקוד והשליטה במבצעי כוחות היבשה**, עמ' 110.

20 **שם**, עמ' 115-116.

21 בשני העשורים האחרונים נערכו תחקירים מפורטים על היבטי הבטיחות במבצעים ובמלחמות, ומהם ניתן ללמוד רבות על מרכיב הבטיחות בלחימה ועל המקרים שבהם אירועים אלה השפיעו על יכולתן של יחידות לעמוד במשימתן.

22 עמידרור, 2017.

תרחיש לסיכול הפתעות אסטרטגיות (עמ' 46)

1. סומד פרי, האמת, גם האויבים יחסרו לי", **ידיעות אחרונות**, 3 במרס 2017. עמוס גלעד, לשעבר ראש האגף הביטחוני מדיני במשרד הביטחון, אמר בריאיון זה: "האביב הערבי לא נחזה אצלנו".

2. אבנר ברנע, "ניתוח השוואתי של כישלונות מודיעיניים בתחום הלאומי ובתחום העסקי", עבודה לתואר דוקטור באוניברסיטת חיפה, בית הספר למדעי המדינה, חיפה, 2015.

3. לאונרד מ' פולד, **מודיעין בעולם העסקים**: איך למנוע מן המתחרים להפתיע אתכם, כתר, תל-אביב, 2007, עמ' 25-28.

4. Fuld, L., "Be Prepared", Harvard Business Review, November 2003.

5. Gregory F. Treverton, Intelligence for an Age of Terror, New York, Cambridge University Press, 2011, pp. 142-143, 148-149.

6. Ibid, p. xii. David Omand, "Keeping Europe Safe: Counterterrorism in the Continent", Foreign Affairs, September-October 2016. Ariel Levite, "Intelligence and Strategic Surprises", Foreign Affairs, Fall 1987.

7. Richard K. Betts, "Surprise Despite Warning: Why Sudden Attacks Succeed", Political Science Quarterly, Vol. 95, No. 4 (Winter, 1980-1981), pp. 551-572.

8. יצחק בן-ישראל, דיאלוגים על מדע ומודיעין, **מערכות**, תל-אביב, 1988, עמ' 167-181.

9. Paul G. Schoemaker and George S. Day, "How to Make Sense of Weak Signals?" MIT Sloan Management Review, Spring 2009.

10. Leonard Fuld and Mark Chodnowsky, "Disruption Intelligence: Taking the Broadest Possible view", Fuld and Co. 2010, <http://insights.fuld.com/art-of-anticipating-disruptions-white-paper-fuld-and-company>

11. Clayton M. Christensen, Scott D. Anthony and Erik A. Roth, Seeing What's Next: Using the Theories of Innovation to Predict Industry Change, Harvard Business (School Press, 2004, pp. xxxiii).

.Journal of Strategic Studies, 2013, vol. 36, no. 5
 50. PESTL מודלים עסקיים המסייעים לניתוח האסטרטגי כגון PESTL (https://pestleanalysis.com/what-is-pestle-analysis/), SWOT (https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.htm), Five Forces (https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_08.htm), Four Corners (http://www.free-management-ebooks.com/news/porters-(four-corners-model))
 51. The 9/11 Commission Report Final Report of the National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States
 52. White House Commission on Aviation Safety and Security, 1997, See: http://www.fas.org/irp/threat/212fin~1.html
 53. Commission Report, 2004, pp. 345-347 9/11

משחיקה לתנופה - זה בידים שלנו (עמ' 52)

1 Sarah J. Tracy, "Burnout in organizational communication" in C. Scott and L. Lewis (Eds.) in *The International Encyclopedia of Organizational Communication*, John Wiley & Sons, 3 august 2017, pp. 1-9
 2 Ibid.
 3 Christina Maslach, *Burnout: The cost of caring*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1982
 4 Ayala Pines & Elliot Aronson, *Career Burnout: Causes and Cures*, NY: Free press, 1988
 5 Christina Maslach, *Burnout*, 1982
 6 Ayala Pines & Elliot Aronson, 1988
 7 Susan E. Jackson, Christina Maslach, "After-effects of job-related stress: Families as victims", *Journal of Organizational Behavior* 3, 1982-01, Page 63-77
 8 Jackson, S. E., & Schuler, R. S, Preventing employee burnout, *Personnel*, 60(2), 1983, pp. 58-68
 9 Sophia Kahill, "Symptoms of professional burnout: A review of the empirical evidence", *Canadian Psychology/Psychologie canadienne* 29, 1988, pp. 297-284
 10 Arnold B. Bakker, Evangelia Demerouti, Willem Verbeke, "Using the job demands-resources model to predict burnout and performance", *Human Resource Management* 43, 2004, pp. 83-104
 11 Marlen, Philip Dewe, Juliet Hassard, Kevin Teoh, Tom Cox Brigit, Danny Flemming, Cosmar, Robert Gröndler "Calculating the cost", *Cosmans and Karla Van den Broek of work-related stress and psychosocial risks*, *European Agency for Safety and Health at Work*, 2014
 12 פרופ' איילה מלאך-פיינס, פרופ' גיורא קינן, "לחץ ושחיקה בעבודת שוטרי משטרת ישראל", המשרד לביטחון פנים, 2001.
 13 משרד הבריאות, דוח ועדת היגוי בנושא הסקר למדידת חוסן ושחיקה בקרב עובדי מערכת הבריאות, 2017.
 14 משרד הבריאות, התוכנית הלאומית לחיזוק עובדי מערכת הבריאות ומניעת שחיקה. סיכום שלב א', ממציא הסקר הלאומי, 2018.
 15 Victoria L. Wilcox, Ph.D, "Burnout in military personnel", *War Psychiatry*, Chapter 3, 1994
 16 סא"ל ד"ר ולדא סבטליצקי, "החוליה החסרה: הכושר הנפשי - מרכיב חיוני בבניית החייל, הלוחם והמפקד", *מערכות* 468-469 (נובמבר 2016).
 17 רס"ן ליעם רוט, "אפקטיביות התמריצים והתגמולים בצה"ל ותורומתה לאיכות המשאב האנושי", *מערכות* 479 (אוגוסט 2018).
 18 נציב קבילות החיילים, דוח שנת 2017, עמ' 26-28, https://www.haaretz.co.il/news/politics/premium-1.6383499
 19 משרד הבריאות, התוכנית הלאומית לחיזוק עובדי מערכת הבריאות ומניעת שחיקה. סיכום שלב א', ממציא הסקר הלאומי, 2018.

2016 המסמך הרמטכ"ל "אסטרטגיית צה"ל", המכון למדיניות העם היהודי, (www.jpji.org.il), עמ' 111-112.
 35. שם, עמ' 15.
 36. Philip SilberZahn and Milo Jones, *Constructing Cassandra: Reframing Intelligence Failure at the CIA, 1947-2001*. Stephen. Coulthart, "Why do analysts use structured analytic techniques? An in-depth study of an American intelligence agency", *Intelligence and National Security*, March, 2016. אורי בר יוסף, "מקורות הבעייתיות ביחסי מודיעין קברניטים", המודיעין והקברניט, (הוצאת משרד הביטחון, תל-אביב, 2004), עמ' 42-54.
 Richard K. Betts, "Analysis, War and Decision: Why intelligence failures are inevitable?" *Studies in Intelligence*, October 2014. Uri Bar- Joseph, and Rose McDermott, *Intelligence Success & Failures, The Human Factor*, Oxford University Press, 2017. Michael Handel, "Intelligence and Problem of Strategic Surprise", *Journal of Strategic Studies*, 7 No. 3, September, 1984, pp. 229-281
 יעקב עמידרו, *מודיעין הלכה למעשה*, הוצאת משרד הביטחון, תל-אביב, 2006, עמ' 92-101.
 Michael V. Heyden, M. "What American Intelligence & Especially The NSA Have Been Doing To Defend The Nation", Address To The National Press Club ,January 23, 2006; אפרים קם, 1990.
 37. Roberta Wohlstetter, *Pearl Harbor, Warning and Decision*, Stanford University Press, 1962, pp. 1-2
 38. Igor H. Ansoff, "Managing Strategic Surprise by Response to Weak Signals", *California Management*, 18/2 (Winter 1975), pp. 21-33. Schoemaker and Day, 2009. Gordon Prange, (1981). *At Dawn We Slept*, New York: Penguin Books, 1991
 39. Michael D. Watkins and Max H. Bazerman, *Predictable Surprises: The Disasters You Should Have Seen Coming and How to Prevent Them*, Harvard Business Press, 2008
 40. אבנר ברנע, "ניתוח השוואתי של כישלונות מודיעיניים בתחום הלאומי ובתחום העסקי", עמ' 59-60.
 41. עוזי רבי, *בחזרה לעתיד*, רסלינג, תל-אביב, 2016.
 42. אסף גלעד ונאיר אורבך, "8200 פינת עמק הסיליקון: היחידה הגדולה בצה"ל לומדת לעבוד כמו סטארט-אפ", *דה מרקר*, 1 ביולי 2012.
 43. Matt Apuzzo, Mark Mazzetti Michael S. Schmidtinov, "Pentagon Expands Inquiry Into Intelligence on ISIS Surge", *New York Times*, 21 November 2015
 44. David Ignatius, "Obama on Faulty Intelligence", 2104
 45. מבקר המדינה, "מבצע 'צוק איתן', תהליכי קבלת החלטות בקבינט בנוגע לרצועת עזה לפני מבצע 'צוק איתן' ובתחילתו: ההתמודדות עם איום המנהרות", עמ' 14-17.
 46. Arie P. De Geus, "Planning as Learning", *Harvard Business Review*, V. 66(2), 1988 pp. 70-74. Charles Roxburgh, "The use and Abuse of Scenarios", *McKinsey & Co.*, November 2008. Emily Boyle, "A Critical Appraisal of the performance of Royal Dutch Shell as a Learning Organization", *The Learning Organization*, V.9, 1,2002, pp. 6-18. Paul G. Schoemaker, "Navigating Uncertainty: From Scenarios to Flexible Options", *The Blackwell Encyclopedia of Management*, Volume 3, Michael A. Hitt and R. Duane Ireland (Eds.), NY, Wiley-Blackwell, 2006, pp. 190-193
 47. Paul G. Schoemaker, "Scenario Planning: A Tool for Strategic Thinking", *Sloan Management Review*, Winter 1995
 48. Michael D. Watkins and Max H. Bazerman, "Predictable Surprises: The Disasters You Should Have Seen Coming", *HBR OnPoint*, 2003, Product No. 337x
 49. Uri Bar-Joseph, "Forecasting a Hurricane: Israeli and American Estimations of the Khomeini Revolution",